

Online fraude

Workshop jongeren

Jongeren zijn digitaal vaardig, maar niet digitaal onkwetsbaar

7 à 8 jaar

de gemiddelde leeftijd waarop jongeren hun eerste smartphone krijgen.

20%

van de jongeren gaf aan recent online informatie gedeeld te hebben waar ze zich ongemakkelijk bij voelden.

23%

heeft nog nooit van phishing gehoord.

23%

zou na controle hun codes delen, 5% zelfs zonder controle.

13%

zou hun bankkaart openen als de bank daarom vraagt.

Slechts **4%** (NL) en **6%** (FR) van de jongeren weet wat 2FA precies inhoudt.

29%

van de jongeren vindt extra veiligheidsmaatregelen hinderlijk.

Jongeren gebruiken vaak hetzelfde wachtwoord voor meerdere accounts en verwarren wachtwoorden met pincodes.

60%

van de jongeren die benaderd werden als geldezel, ging effectief op het aanbod in.

**Online fraude
overkomt mij niet...**

**49 miljoen
euro!!!**

Phishing

Hoe kan je phishing/oplichting herkennen?

Geloofwaardigheid

Men gebruikt de identiteit van gekende personen, overheid of instellingen waardoor het slachtoffer veronderstelt met een legitieme persoon te handelen.

Angst om niet te handelen

Fear of missing out of angst om niet te handelen.

Tijdsdruk

Men simuleert een acute/dringende situatie.

Afwezigheid van details

Bijvoorbeeld PV-politie bevat geen details; factuur dat nog moet worden betaald is algemeen (geen details).

Onrealistische voorstellen

Bijvoorbeeld een spaarrekening met 8% opbrengst: als het te mooi is om waar te zijn, is het meestal ook zo!

Klikken op een link

Er wordt gevraagd in de email of het bericht om op een link te klikken (die dan leidt naar een frauduleuze website).

Hoe kan je een phishingmail herkennen?

Vreemde afzender

Van: Febelfin [<mailto:kbcmailing@kbc.be>]
Verzonden: Tuesday, October 24, 2017 10:58 AM
Aan: claeysdewaele@skynet.be
Onderwerp: Bericht
Urgentie: Hoog

Onpersoonlijke aanspreking

Geachte klant,

Na verschillende meldingen hebben wij een onderzoek ingesteld naar onrechtmatige transacties via rekeningen van KBC-klanten. Er zijn een aantal meldingen van klanten binnengekomen over betalingen die zij zelf nooit hebben verricht.

Uit uitgebreid onderzoek is naar voren gekomen dat dit komt door skimming. Dat houdt in dat uw bank gegevens worden gekopieerd tijdens het pinnen.

Dwang

Uit onze analyse blijkt dat u mogelijk heeft betaald op een locatie waar een dergelijk skim apparaat geplaatst is geweest. Om misbruik van uw te voorkomen dient u het volgende formulier zo spoedig mogelijk in te vullen. Wij zullen hierna contact met u opnemen om alles soepel te laten verlopen.

Knop/link om je persoonlijke gegevens in te vullen op website

Klik [hier](#) om uw account te verifiëren en een nieuwe kaart aan te vragen.

Let op: KBC stuurt deze e-mail in naam van Febelfin vanwege veel frauduleuze e-mails die in omloop zijn.

Hoogachtend,

Karel Peeters
KBC
Afdeling personeelszaken

Doe-opdrachtje

DOE DE Phishingtest

Herken jij verdachte berichten op tijd?

Weet jij waarop je moet letten bij internetfraude?

In de phishingtest checken we hoe oplettend jij bent bij verdachte mails en berichten. Ontdek zelf hoe gemakkelijk je in de val van internetcriminelen trapt. Ben jij een expert in het herkennen van verdachte berichten? Of kan je nog wat training gebruiken?

Doe de test

Geen tijd voor de test?

Leer phishing herkennen

Ontdek hier onze tips

Heb je een verdachte mail of een verdacht bericht ontvangen?

Stuur hem door naar verdacht@safeonweb.be en verwijder hem daarna.

Als je dit bericht op het werk kreeg, moet je de procedures die daar gelden voor phishing opvolgen, bv. doorsturen naar de ICT-dienst.

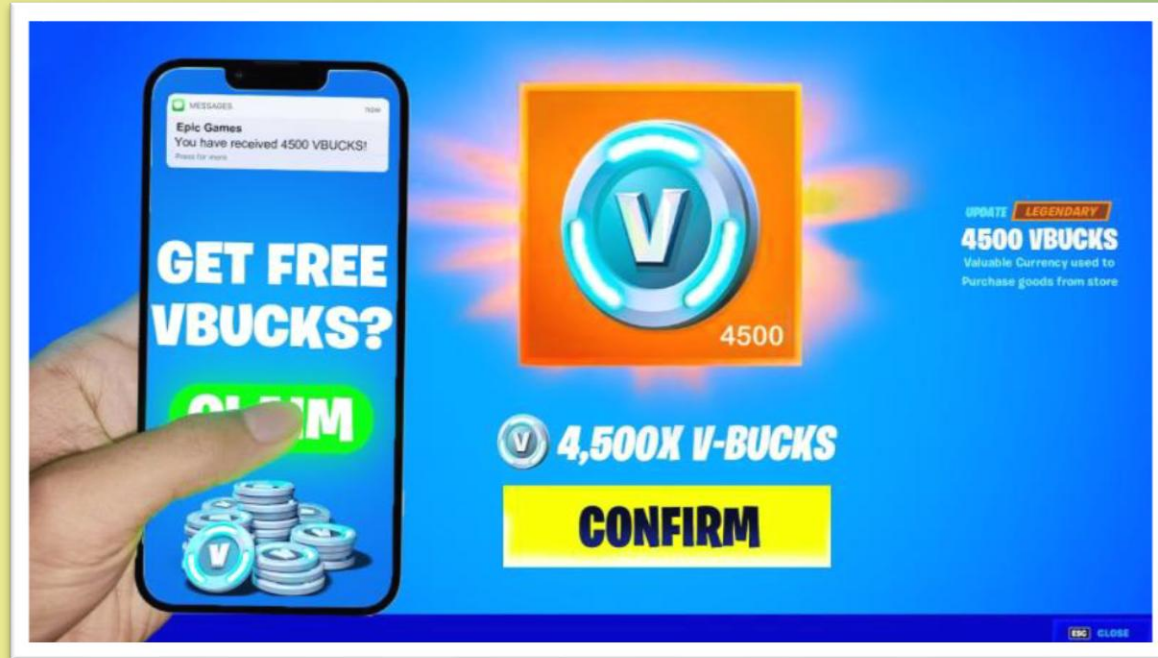
Wat is verdacht@safeonweb.be?

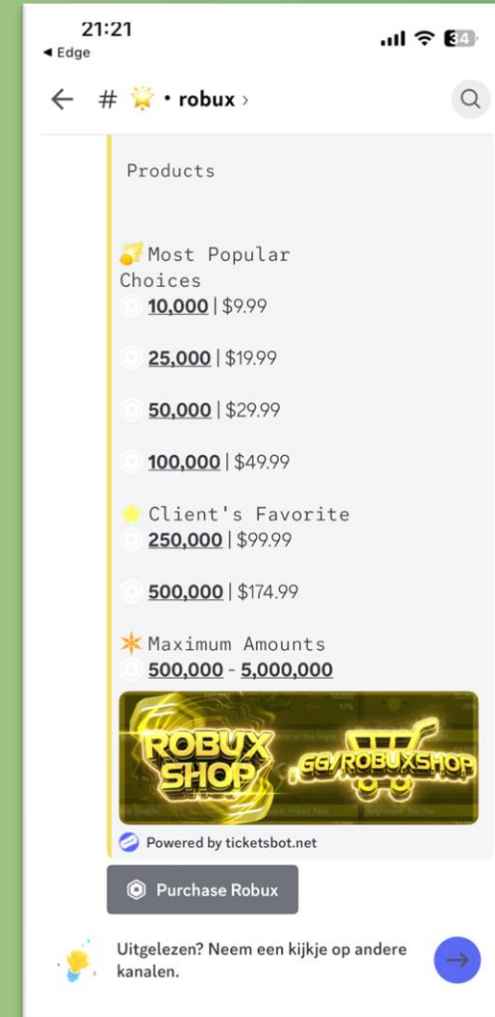
.be

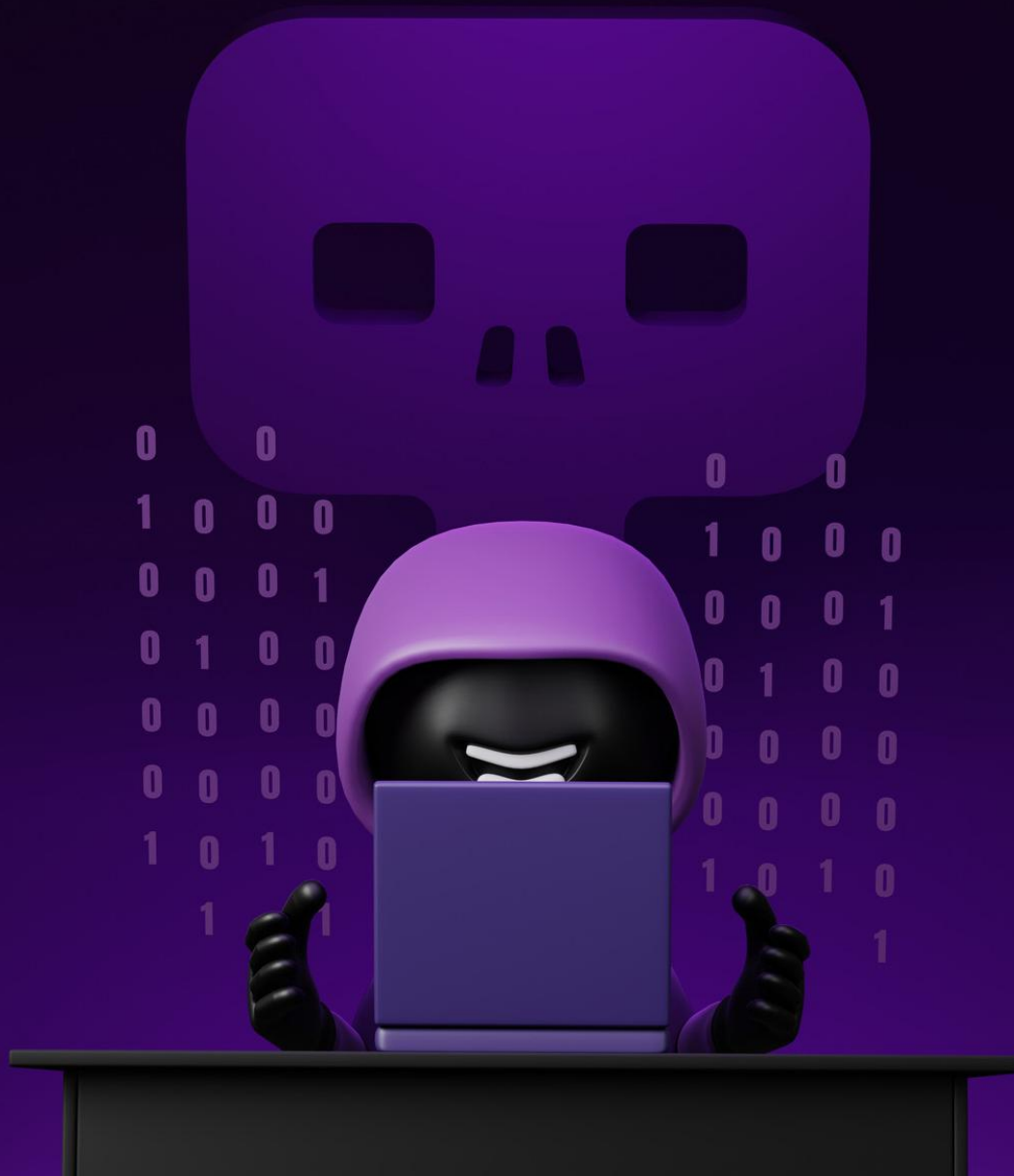
Gamingplatformen en phishing

V-Bucks of robux in
ruil voor je gegevens

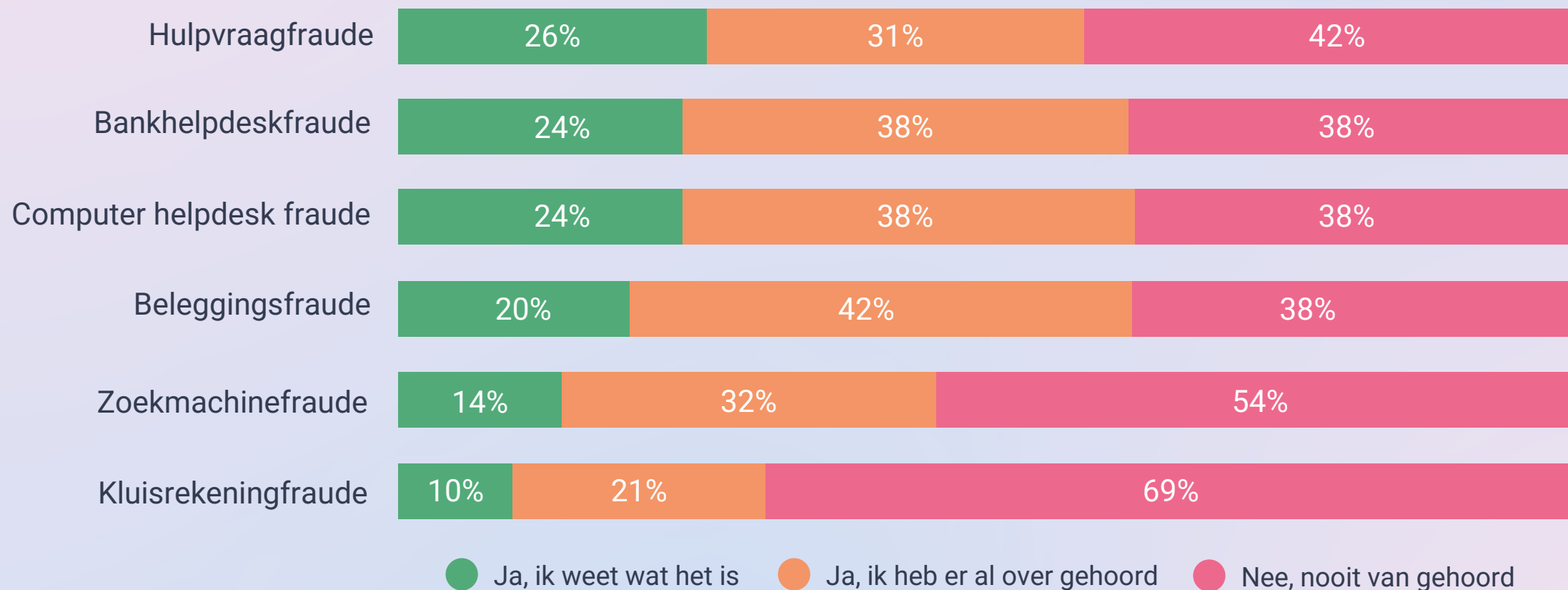

Andere vormen van fraude

Nieuwe fraudevormen zijn weinig gekend

Weet je wat deze vormen van fraude zijn?

Hulpvraagfraude

- Fraudeurs doen zich via e-mail, sms of appberichten voor als een van jouw dierbaren.
- Of omgekeerd: ze schrijven je dierbaren aan in jouw naam.
- Ze vragen om dringende financiële hulp, en dus om een overschrijving te maken.

GOUDEN TIP:

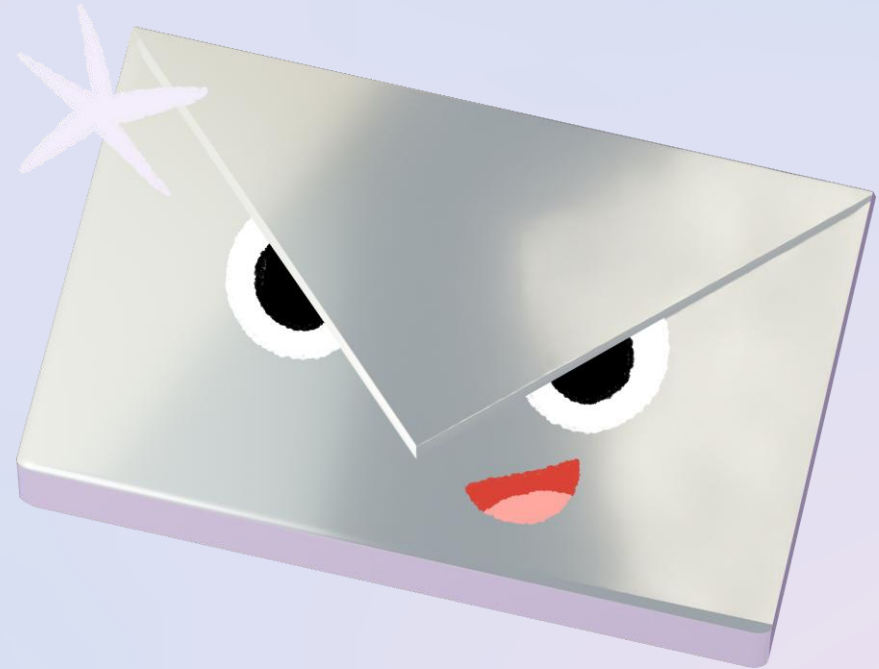
Bel de afzender van het bericht eerst zelf op, of stel wat controlevragen waarvan de antwoorden niet in eerdere e-mails, chatberichten of op social media staan.

BLOKKEER HET TELEFOONNUMMER

Spoofting

- De fraudeur **neemt een andere identiteit aan en doet zich voor als je bank, een vertrouwde instantie, familielid of andere bekende.**
- Als zogenaamd “gekende” afzender probeert die jouw persoonlijke gegevens en/of geheime bankcodes te ontfutselen of jou meteen geld afhandig te maken.
- Verschillende varianten:
 - E-mailspoofting
 - Websitespoofting
 - Telefoonnummerspoofting

Zou jij het advies van
Finfluencers
volgen op social media?

PRACHTIGE

- Zijn jullie al in aanraking gekomen met dergelijke aanbiedingen via social media?
- Zijn jullie hierop ingegaan of kennen jullie jongeren die daar actief mee bezig zijn?
- Hoeveel jongeren denken jullie dat er op de vraag van Jonathan zijn ingegaan?

The Club of Jonnie

The screenshot shows a Telegram channel page for 'The Club of Jonnie' with 215 subscribers. The channel's background is a green pattern of various icons. A search bar is at the top right. The channel bio states: 'Kom hier om SNEL en EASY geld te verdienen' and includes a 'DOWNLOAD TELEGRAM' button. The channel statistics are: 215 Subscribers, 8 Photos, 5 Videos, and 1 Link. The channel name was changed to 'The Club of Jonnie' on March 1. A pinned message from 'The Club of Jonnie' dated March 1 says: 'Hallo hier! 🙌 Jij bent een van de eerste leden van The Club of Jonnie en je bent hier om SNEL geld te verdienen. Hoe? Stay tuned voor meer informatie! 🔥' (1.4K views, 14:18 duration). A message dated March 2 asks: 'Wanneer je vanaf het begin in crypto investeerde:' and includes a photo of a man in a white shirt and shorts standing on a boat deck.

Marketing & Communication Sta x | Febelfin - YouTube x | The Club of Jonnie - Telegram x

https://t.me/s/theclubofjonnie

The Club of Jonnie
215 subscribers

Channel created
Channel photo updated

The Club of Jonnie
@theclubofjonnie

215 Subscribers 8 Photos 5 Videos 1 Link

Kom hier om SNEL en EASY geld te verdienen 🙌

DOWNLOAD TELEGRAM

About Blog Apps Platform

Channel name was changed to «The Club of Jonnie»

March 1

The Club of Jonnie 🙌

Hallo hier! 🙌 Jij bent een van de eerste leden van The Club of Jonnie en je bent hier om SNEL geld te verdienen. Hoe? Stay tuned voor meer informatie! 🔥 1.4K 14:18

The Club of Jonnie 🙌 pinned «Hallo hier! 🙌 Jij bent een van de eers...»

March 2

The Club of Jonnie 🙌

Wanneer je vanaf het begin in crypto investeerde:

Tips voor een goede cyberhygiëne

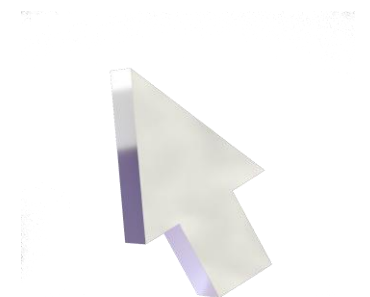
Wachtwoorden

- Neem lange wachtwoorden/wachtwoordzinnen
- Gebruik nooit hetzelfde wachtwoord op meerdere plekken
- Sla je wachtwoorden op een praktische manier op (bv. Wachtwoordmanager op je PC of smartphone, etc.)
- Kijk naar de mogelijkheid om twee-staps-verificatie in te stellen (vingerafdruk, ...)

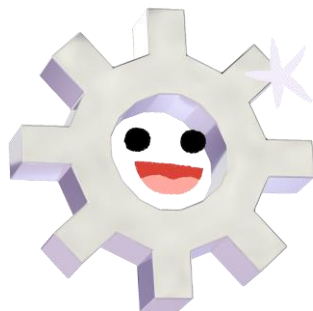
Klikgedrag

- Klik nooit zomaar op linkjes of bijlagen
- Ga liever zelf naar een website dan via een link in een mail of sms

Updates

- Updates zijn verbeteringen van kwetsbaarheden in je computer of telefoon.
- Wanneer een update beschikbaar is, zorg ervoor dat je deze uitvoert. Zo zorg je dat er zo min mogelijk kwetsbaarheden in jouw apparaten zitten.

Ten slotte: Gebruik je gezond verstand

- Handel nooit gehaast en laat je nooit opjagen.
- Check altijd of de inhoud van het bericht wel kan.
- Vertrouw je het niet? Stop het contact/verrichting.

Doe de Paswoord test

Doe de wachtwoord test

Test je kennis

Hackers maken tegenwoordig gebruik van allerlei technieken om je wachtwoord te raden en toegang te krijgen tot je account. Daarom is een goede beveiliging belangrijker dan ooit. Hoe goed ga jij om met wachtwoorden? Zijn jouw accounts goed beveiligd of loop je meer risico dan je denkt? Test je kennis!

[Doe de test](#)

Geen tijd voor de test?

Leer hoe je jouw account beter kan beveiligen.

[Ontdek onze tips](#)

Om nooit te vergeten

**Geef nooit je persoonlijke
codes door!**

Meer weten

The screenshot shows the homepage of 'mijn geld & ik'. On the left is a red sidebar with navigation options: 'Voorkeuren', 'Mijn lijst', 'Alles', 'De Bank en kredieten', 'Sparen en beleggen', 'Wonen en uitgaven', 'Betalen', 'Schulden', 'Werken', and 'Online veiligheid'. The main content area features a blue header with the logo and a search bar. Below is a large blue banner with the text 'Welkom op mijn geldenik.be' and a 'Personaliseren' button. A 'Meest gelezen' section displays two article thumbnails: 'Hoe als jonge ondernemer mijn bedrijf financieren?' and 'Ik ben 18 geworden: wat verandert er aan mijn bankrekening?'.

The screenshot shows the Instagram profile for @febelfin. The profile header includes the name, 36 Following, 386 Followers, and 16.7K Likes. The bio reads 'Al jouw geldvragen, een beetje serieus, maar met ...'. A red 'Follow' button is visible. The main content is a grid of 12 video thumbnails, each with a play button and a view count. The thumbnails show various people and scenes, some with text overlays like 'Hallo iedereen!', 'Ik heb recent iets ontdekt...', and 'Ik wilde het testen en dacht dat het ok was...'.

The image shows a 3D rendering of a black box for the 'Hacker Hotline' podcast. The box features a green character with a headset and a purple character with a microphone. The text 'HACKER HOTLINE' is prominently displayed in large, colorful letters, with the subtitle 'Hacken of helpen? Kies je kant.' below it. The 'febelfin' logo is in the bottom right corner. On the front of the box, there are several control panels: 'Leeftijd' set to '10+', 'Spelers aantal' set to '3-8', and 'Duurtijd' set to '30 min'. The box is shown from a perspective view, with its reflection visible on the surface below.

Quiz: Ben jij online fraude-proof?

Vraag 1

Op welke leeftijd krijgt een gemiddelde jongere zijn/haar eerste smartphone?

- A. 5 jaar
- B. 7 à 8 jaar
- C. 10 jaar
- D. 12 jaar

Wist je dat?

Jongeren zijn digitaal vaardig, maar dat betekent niet dat ze digitaal onkwetsbaar zijn.

Vraag 2

Wat is phishing?

- A. Een manier om gratis games te downloaden
- B. Een vorm van online oplichting waarbij je wordt misleid om persoonlijke gegevens te geven
- C. Een veilige manier om online te betalen
- D. Een nieuwe game op TikTok

Tip

Phishing gebeurt vaak via e-mail, sms of sociale media.

Hacker Hotline 2.0

Een speelse manier om
cyberweerbaarheid te
versterken.

Wat is Hacker Hotline 2.0?

- Gratis **educatief bordspel** van Febelfin rond online fraude en veilige online reflexen
- **Spelenderwijs** leren jongeren fraude herkennen en zich beschermen met een goede **cyberhygiëne**
- Ontstaan na het success van de mobiele **escape room**

Voor wie is de Hacker Hotline 2.0?

- Jongeren: speelbaar **vanaf 10+**, en in onderwijscontext vaak vanaf 12 jaar
- Leerkrachten en organisaties: inzetbaar in de **klas** of in **workshops/sessies**

Hoe speel je het spel?

- Spelers worden verdeeld in **Helpers & Hackers**
- Je speelt om digitale profielen te beschermen... of net te kraken
- Je gebruikt kaarten met aanval/valstrik of beschermingsactie
- Het spel eindigt wanneer een team 3 profielen heeft binnen gehaald

Voordeel: er is **begeleidende uitleg** (video + spelregels/handleiding)

Wat leren spelers precies?

- Welke fraudevormen bestaan en hoe ze in het echte leven voorkomen kunnen worden
- Verdachte situaties leren herkennen
- Beschermingsreflexen

In combinatie met een workshop?

- Het bordspel is een ideale start: activeren, nieuwsgierigheid, groepsgesprek
- Daarna kan je verdiepen met **workshops online fraude & geldezels**
- Workshop bevat o.a. tips & tricks, video's en interactieve quiz + wat te doen als je slachtoffer bent geworden

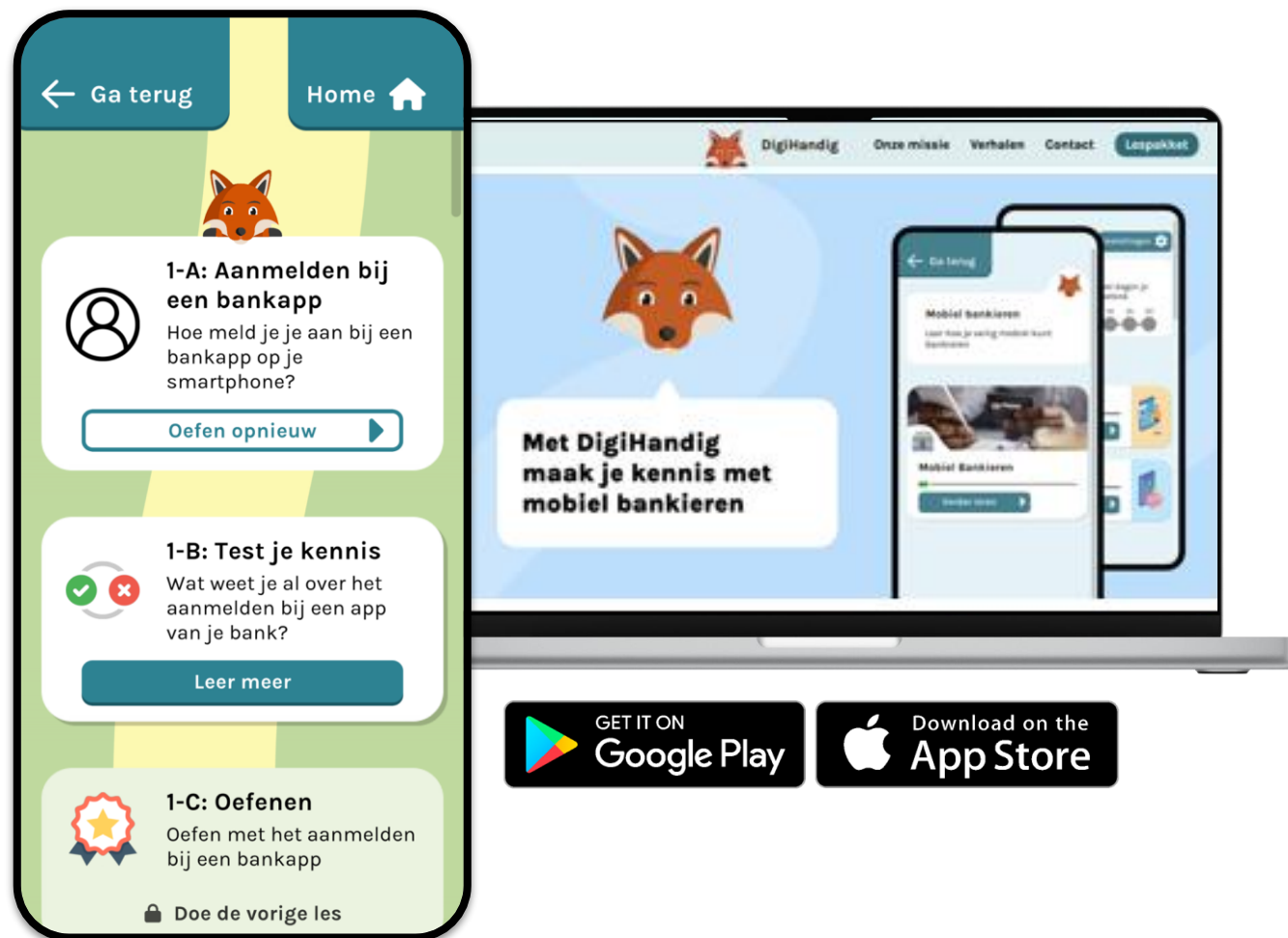
Meer informatie: [Klassebank.be](https://www.klassebank.be)

Applicatie DigiHandig

Gratis, eenvoudig en veilig leren over smartphone en tablet:

- Mobiel bankieren
- Hoe fraude herkennen
- Veilige paswoorden
- Online winkelen
- AI
- QR-code scannen
- ...

Belgische Federatie van de financiële sector

www.febelfin.be